POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI

VEČERNIK

Leto XII. Štev. 267 | TELEFON 25-67 POŠTNI ČEKOVNI RAČUN 11.409 | Maribor, četrtek 24. novembra 1938 | NAROČNINA NA MESEC: Prejeman v upravi ali po pošti 10.— din, dostavljen na dom 12.— din, tujina 25.— din | Cena 1·— din

Padec madžarske vlade

Zrušila jo je včeraj poslanska zbornica z nezaupnico — Silno ostra kritika na račun Bele Imredyja — Od rešitve sedanje vladne krize bo odvisna bodoča madžarska notranja in zunanja politika

BUDIMPEŠTA, 24. novembra. **Vlada ministrskega predsednika Bela pl. Imredyja je doživela včeraj v poslanski zbornici popoln poraz in je odstopila. Odstop je izzvala kritika, ki jo je povzročilo nezadovoljstvo z Imredyjevo notranjo in zunanjo politiko. Sedanja kriza je zato velikega pomena, ker bo odločila, kam bo Madžarska v bodočnosti krenila, ali v avtoritarnost ali v demokracijo in ali se bo popolnoma podredila nemški politiki, ali bo vodila samostojno madžarsko politiko. Odločitev pa bo važna tudi za bodoče razmerje Madžarske do Italije in sosedov. V zadnjih 20 letih je to prvi primer, da je madžarska vlada padla v parlamentu.**

NAPAD SZTRANIAVSZKEGA

BUDIPEŠTA, 24. novembra. **Včeraj je bila seja madžarske poslanske zbornice. Sejo je vodil iz vladnega kluba poslancev izstopivši predsednik Kornis. Pred prehodom na dnevni red sta zahtevala besedo poslanca Sztraniavszky in Tibor Eckhardt in jo dobila. Sztraniavszky je v obširnem govoru ostro kritiziral delo vlade in posebej predsednika Imredyja. Dejal je, da je napočil čas, ko se je treba vprašati, ali je še v interesu države, da Imredy vodi celokupno politiko Madžarske. Odkrito dvomi, da bi bila Imredyjeva politika, ki vodi poleg stranke v propast tudi državo, koristna in pravilna. Kdor hoče po madžarski ustavi vladati, mora imeti večino. Dalje je zahteval izvedbo agrarne reforme. Ob priliki priključitve gornje Madžarske so bile izrečene besede, da mora priti z njo na Madžarsko tudi novo politično življenje. Toda severna Madžarska se mora pridružiti Madžarski, ne Madžarska osvobojenim krajem, ki žive še v duhu dr. Beneša. Te besede so povzročile razburjenje. Zlasti je protestiral proti temu minister osvobojenih krajev Jaros. Sztraniavzsky mu je odgovoril, da ga je krivo razumel. Imredy bi rad postal vodja, toda to mu ne pristoja. Nikogar ne zanima usoda Imredyja in njegove vlade, vsakogar pa zanima usoda države. On in mnogi drugi nimajo zaupanja v Imredyja kot predsednika vlade.**

GOVOR TIBORJA ECKHARDTA

Po Sztraniavszkem je govoril Tibor Eckhardt, ki se je popolnoma solidariziral z njim ter v še ostrejšem govoru kritiziral delo Imredyjeve vlade. Dejal je med drugim: Bela pl. Imredy je prišel na oblast in je imel v svojih rokah vse adute, razpolagal je z vsemi narodnimi sredstvi in mogel bi bil izvršiti največje načrte. V njegovih rokah je bila možnost, da dolga leta konstruktivno dela za koristi naroda in države. Namesto tega se je lotil eksperimentiranja in dajanja izjav. Imredy je dobil veliko srečko, ki so jo plačale prejšnje vlade. Dobil je kapital, a je postal bankroten. Zato ne zasluži več zaupanja. Ako Madžarska potrebuje vodjo, ga že ima. (Navdušeno vzklikanje Horthyju.) Eckhardt je zahteval dalje politiko v duhu pokojnega Gömbösa, t. j. krščansko in narodno socialno politiko. Madžarska je pričakovala od Imredyja, da bo rešil tudi židovsko vprašanje v pravičnem in praktičnem smislu. Ko je Eckhardt ponovno izrazil Imredyju nezaupanje, je Imredyjeva vlada zahtevala od zbornice zaupanje.

NEZAUPNICA VLADI

Vlada je stavila predlog, da se glasuje o prehodu na dnevni red in verifikaciji poslancev ter senatorjev z ozemlja, ki je bilo priključeno od ČSR. Pri tem predlogu je ostala vlada v manjšini. Dobila je samo 94 glasov, proti njej pa se je izreklo 115 poslancev. Zaradi nezaupnice je Bela pl. Imredy odšel k regentu Horthyju in mu sporočil odstop celokupne vlade. Po odstopu vlade so se objeli in pomirili opozicionalni voditelji Sztraniavszky, Tibor Eckhardt in bivši ministrski predsednik grof Bethlen. Kakor se zatrjuje, vzrok viharja proti Imredyju ni le notranjepolitičen, ampak tudi zunanje-političen. Imredyju očitajo, da ni dosegel priključitve Karpatske Ukrajine in da se je tudi sedaj upiral akciji za nasilno prilastitev njenega ozemlja. Položaj je po odstopu Imredyjeve vlade precej nejasen. Vladna stranka ima 162 poslancev, toda 63 poslancev je glasovalo proti vladi in so ti poslanci včeraj tudi formalno izstopili iz vladnega kluba. Zato je gotovo, da Imredy ne more več postati predsednik vlade.

KONZULTACIJE PRI REGENTU

Državni upravitelj Nikolaj vitez pl. Horthy bo sprejel tekom današnjega dne razne politične osebnosti, da se z njimi posvetuje o položaju, ki je nastal po Imredyjevem odstopu in o rešitvi krize. Pričakuje se, da bo vladna kriza naglo rešena. Mnogo izgledov za mandat ima Sztraniavszky, a to je le kombinacija javnosti. V primeru, da bi se našla kompromisna rešitev, t. j. koalicija med ostanki sedanje vladne stranke, krščansko stranko in stranko malih posestnikov, bi to pomenilo, da se Madžarska izmakne tendencam skrajnega desničarstva. V glavnem pa gre pri tem za odločitev, ali se bo vodila bodoča politika v nemškem ali v madžarskem duhu. Ako se Horthyju ne posreči najti primerne ljudi za novo parlamentarno vlado, bosta parlament in senat najbrže razpuščena.

Ribbentrop pride v Pariz

SENZACIONALEN SPORAZUM MED FRANCIJO IN NEMČIJO. — V ZAČETKU DECEMBRA BO SLOVESNO PODPISANA FRANCOSKO-NEMŠKA PRIJATELJSKA IZJAVA.

PARIZ, 24. nov. Na sestanku francoskega zunanjega ministra Bonneta z nemškim veleposlanikom je bilo včeraj sklenjeno, da se francosko-nemška prijateljska izjava podpiše meseca decembra. Tako s francoske kakor z nemške strani se danes uradno potrjuje,da bo prispel k podpisu v Pariz osebno nemški zunanji minister von Ribbentrop. Besedilo pogodbe, ki se nanaša na prijateljstvo, nenapadanje in priznanje nedotakljivosti nemško-francoske meje, je bilo včeraj predloženo plenumu francoske vlade in sprejeto. O tem je bil takoj obveščen nemški veleposlanik v Parizu. O vsem je bila informirana tekom pogajanj in ob zaključku tudi angleška vlada. Dan prihoda von Ribbentropa še ni določen, prišel pa bo morda celo že v začetku decembra. Ta sporazum med Francijo in Nemčijo bo močno vplival tudi na konferenco francoskih in angleških državnikov, ki se je danes pričela. Okrepil bo Chamberlainovo pozicijo nasproti opoziciji. Nastali so čisto novi momenti za zbližanje z Nemčijo.

Sestanek v Parizu

DANES DOPOLDNE SO SE PRIČELA V PARIZU POSVETOVANJA MED ANGLEŠKIMI IN FRANCOSKIMI DRŽAVNIKI.

PARIZ, 24. novembra. Angleški ministrski predsednik Chamberlain in zunanji minister Halifax sta bila sinoči v Parizu slovesno sprejeta na železniški postaji, kamor sta se pripeljala ob 17.40. Sprejela sta ju francoski ministrski predsednik Daladier in zunanji minister Bonnet s spremstvom visokih uradnikov, diplomatov itd. Pred postajo je bila zbrana velika množica ljudi, ki je angleška državnika navdušeno pozdravila. Tudi po ulicah, po katerih so vozili avtomobili z gosti, so množice prirejale manifestacije, le v Lafayetovi ulici je skupina komunistov pričela žvižgati in psovati. Policija je prijela tri demonstrante. Sinoči je bila prva slavnostna večerja na čast obema gostoma in spremstvu. Posvetovanja so se pričela danes dopoldne. Na dnevnem redu posvetovanj so vsa svetovna mednarodna vprašanja, ki zanimajo obe prijateljski velesili. O posvetovanjih bo izdano uradno poročalo. Današnji pariški listi objavljajo razna ugibanja. Tako pravijo, da je posvečen današnji prvi sestanek splošnemu položaju. Angleška državnika nista prinesla s seboj baje nobenih dovršenih načrtov. Razpravljalo se bo v glavnem o francosko-nemškem sporazumu, Španiji, Dalnjem vzhodu, gospodarskem zbližanju Francije in Anglije, židovski emigraciji itd.

Velik dar človeštvu

LONDON, 24. novembra. **Lord Nuffield, znani avtomobilski tovarnar, ki je daroval že milijone angleškim bolnišnicam, univerzam in javnim ustanovam, je izjavil, da bo zgradil na svoje stroške za vse bolnišnice v britanskem imperiju »železna pljuča«. To je priprava, ki pomaga obolelim za otroško paralizo in še drugimi bolnimi, da se umetno vzdržujejo dalj časa pri življenju. Na ta način so v Ameriki že neštetim ljudem rešili življenje, posebno utopljencem. Prav vsaka bolnišnica bo dobila ena do treh takih »pljuč«. Lord Nuffield bo daroval 5000 »železnih pljuč«, kar ga bo stalo okoli 125 milijonov dinarjev. Za Anglijo in Severno Irsko so jih že začeli izdelovati v njegovih tovarnah.**

GODFREY NUNCIJ V LONDONU

LONDON, 24. nov. Prvič od reformacije je papež poslal apostolskega nuncija v Anglijo. Je to dosedanji ravnatelj britanskega kolegija v Rimu Godfrey

Zapiski

Odpadniška propaganda v Švici

V Baslu so zaprli kot tretjega obtoženca zaradi propagande v korist neki tuji državi duhovnika Clemensa Schererja. Kakor znano, so že nekaj dni prej zaprli odvetnika Wildija, ki je finansiral v Švici avtonomistično časopisje in je kompromitirani narodni socialist. Z njim vred so aretirali znanega pangermanista, učitelja Bongartza, ki so ga obtožili, da je agent neke tuje države. Pri njem so našli posebna dovoljenja za neomejeni izvoz deviz iz one države ter seznam naslovov. Skesani avtonomist M. Dumser je v neki avtobiografski knjigi javno izdal Schererja, da je uvažal v Alzacijo fonde za avtonomistične liste. V svojih dopisih je označeval denar prav diskretno z nazivom »svete podobice«. Prijeli so ga v trenutku, ko je hotel zbežati čez mejo.

Kako je bil umorjen Calvo Sotelo

Čete generala Franca so ujele v madridskem sektorju člana enega izmed napadalnih oddelkov, ki so sodelovali pri umoru monarhističnega voditelja Calva Sotela. Kakor znano, je prišlo kmalu po tem umoru do državljanske vojne. Ujetnik se imenuje Anacleto Castro Piniro. Odvedli so ga v koncentracijsko taborišče Talavera de la Reina ter ga tam zaslišali. »Radio-Nacional« poroča, da je tam izpovedal sledeče: Poročnik Moreno nas je peljal skupaj s skupino oboroženih civilistov na tovornem avtomobilu pred stanovanje Calva Sotela. Ta je pravkar izstopil iz hiše in je nosil kovčeg. Sledili smo mu komaj 400 metrov, ko ga je vstrelil »pistolero«, ki je hodil za njim, v tilnik. Sotelo se je pri priči zgrudil. Kapetan Conde, ki je bil stopil že prej po njega in izstopil za njim iz hiše, je izjavil, da ne bodo nikogar kaznovali, češ da je vlada obveščena.

Kdor noče priznati resnice...

Potemtakem spada v območje kraljestva božjega tudi vse tisto, kar je bilo in je resničnega, dobrega, lepega in plemenitega v predkrščanskem in izvenkrščanskem svetu. To je tudi razlog, zakaj je na primer Tomaž Akvinec priznal in sprejel v svoj sistem tudi resnico, kolikor je je našel celo pri poganskih modrijanih! Pri nas pa naj veljam za izdajalca »katoliške skupnosti«, če ne priznam neresnice, češ da ni Slovencev razen katoliških Slovencev, ali pa če — po zgledu angelskega učitelja — najdem in priznam kaj dobrega tudi pri nekatoličanu. (France Vodnik v »Dejanju«).

Slovenski pisatelj v politiki

Kandidatu SZO pisatelju Mišku Kranjcu so posvetile »Novine«, glasilo JRZ in vp. župnika Klekla naslednje vrstice: »Mi se držimo dr. Korošca. Njegova politika je bila in je za samouprave, njemu zaupamo, ne pa onim, ki so te samouprave dosedaj preganjali in preprečevali. Mi vendar bolj zaupamo dr. Korošču, da nam spravi avtonomijo, kot Mačkovi stranki, ki je bila dosedaj proti njej. Mi vendar bolj zaupamo poštenemu krščanskemu politiku dr. Korošču, kot Kranjcu Mišku, ki krasno zna opisati neresnične svinjarije svojega naroda in kraja, a na krščansko politiko se ne razume niti toliko kot krava na boben. Krava, če drugo ne, glavo vzdigne, kadar čuje udarec zvona, pisca nesramnih romanov pa ne gane božja beseda, saj je ne posluša. Bog daj, da bi jo in da bi njegovo življenje krščanskim zapovedim odgovarjalo, potem bi bil vreden sin verne Slovenske krajine«...

Maribor, 24. novembra.

V času, ko se poveličuje v Evropi narodnostno načelo nad vsa druga, so na Koroškem odstranili še zadnjo sled, ki je spominjala na manjšinsko šolstvo Slovencev, tako imenovane utrakvistične šole. Te šole je ustanovila nekdanja zloglasna Avstrija, a prevzela jih je tudi njena naslednica avstrijska republika. — Utrakvistične in »manjšinske« so bile v resnici le v toliko, da se je slovenščina uporabljala ob začetku pouka v prvem razredu, da so se otroci slovenskih staršev lažje uvedli v pozneje izključeno nemški pouk. Razen tega je naučila slovenske otroke tudi latinice, da so se izven šole lahko sami izobraževali v slovenščini. Sicer pa je bila od začetka do konca vsa zgoja teh šol sistematično raznarodovalna.

Sedaj je odstranjena slovenska materinska govorica tudi iz prvega razreda, odstranjeni so slovenski abecedniki in opuščena je celo latinica, katero je zamenjala izključno gotica. Zmagale so torej končno tudi odkrito tendence popolnega potujčevanja naše slovenske koroške manjšine. »Koroški Slovenec«, ki izhaja na Dunaju, piše k temu: »Odkrito povemo, da danes še dvomimo, da bi bile navedene tendence novega šolstva pri nas končnoveljavne. Da bi se veliki nemški narod pokazal nasproti slovenskemu narodiču, ki ga ni nikdar ogražal in je svojo lojalnost nasproti državi in narodu sosedu ponovno z dejanji izpričal, tako ozkosrčnega? Da bi veliki nemški narod Slovencem odrekal, kar je njemu samemu najosnovnejša pravica? — Resnica, da bi država, ki je dostojanstvo svoje narodnosti tako visoko dvignila prezrla dostojanstvo materine besede sto tisoč Slovencev v ljudskem šolstvu, b bila kruta.«

Mi moramo k temu dodati, da bi sama podirala vsa načela nacionalnnega socializma, ki je zlasti po svojem voditelju, vodji in državnemu kancelarju Adolfu Hitlerju ponovno naglasil, **da je narodno potujčevanje nemoralno in nedostojno nemške veličine.** Zato smo prepričani, da so to reformo odredili tisti faktorji, **ki žive še v stari avstrijski miselnosti in najbrže tudi brez vednosti onih, ki stoje na vrhovnem vodstvu nove, nacionalnosocialistične Nemčije.** Odredili kljub vsem prvotnim obljubam in slovesnim izjavam, **da bo Nemčija pravice koroških Slovncev spoštovala!**

Tem lokalnim faktorjem je treba povedati, da obstajajo med Nemčijo in Jugoslavijo iskrena prizadevanja za prijateljsko sodelovanje na vseh področjih in da žive v Jugoslaviji nemške narodne manjšine, ki niso stare tisočletje, kakor je slovenska na Koroškem, **pa imajo vendar svoje popolno manjšinsko šolstvo, ne samo ljudsko, ampak tudi višje.** Teh pravic Jugoslavija svoji nemški manjšini niti tam, kjer je diaspora, nikoli ni odrekala, zato pa imamo popolno pravico, zahtevati, da se tudi naši manjšini na Koroškem njene pravice ne kratijo. Isto narodno načelo, ki velja za Nemce, mora veljati tudi za Slovence, ako hočemo, da bo ostalo sploh načelo in ne bomo pričeli resno dvomiti, ali ni morda le pretveza. Ponos, ki ga ima nemški ali kateri koli drugi evropski narod, imamo tudi mi, in dostojanstvo tega ponosa nam nalaga, da proti tendencam, ki so se pojavile na Koroškem, **odločno protestiramo. Ako pa kdo hoče, da se te tendence sankcionirajo, potem bo treba poskrbeti za to, da se bodo sankcionirale povsod, tudi pri nas.**

»Koroški Slovenec« pristavlja, da se pojavljajo govorice, da se pripravlja reforma. Kakšna bo ta reforma, ne pove, upravičeno pa smemo pričakovati, da bo taka, kakor jo zahteva narodnostno načelo nacionalnega socializma. Po tem načelu koroški Slovenci ne samo da bi morali dobiti nazaj utrakvistične šole, **ampak bi morali dobiti resnične manjšinske vzgojevalnice, v katerih bi dobil njihov tisočletni materinski jezik tisto veljavo in spoštovanje, ki mu pripada.** Trdno smo pa tudi prepričani, da se bodo zavzeli za to z naše strani vsi tisti faktorji, ki so za to poklicani in pooblaščeni. — **Predvsem pa moramo apelirati na naše slovenske zastopnike v vladi, da store v tem oziru svojo dolžnost.**

V Berlinu prav gotovo ne vedo, da so koroški lokalni faktorji na tako nepričakovan način izigrali slovesno dane obljube pred glasovanjem za priključitev Avstrije k Nemčiji, na podlagi katerih so koroški Slovenci **stoodstotno izrekli svoj »da«.** Koroške Slovence in njihove pravice je Schuschniggov režim kruto izigral in ogoljufal, čeprav je ob vsaki priliki in nepriliki tako glasno zatrjeval svoja krščanska etična načela. V nacionalnosocialistično Nemčijo, za katero so glasovali, pa so vstopili z veliko vero v izpolnitev svojih pričakovanj na podlagi načel, ki so zapisana tudi v knjigi »Mein Kampf«, evangeliju ideologije tretjega rajha. Neizpolnitev teh pričakovanj bi jih zadela dvojno, zadela pa bi tudi nas, ki smo pripravljeni živeti z velikim nemškim narodom v najboljšem sosedstvu in prijateljstvu. **Toda najtrdnejša vez med nami morejo biti pač naše narodne manjšine. Po postopanju s temi manjšinami se bodo ravnala naša čustva.** -r.

Novo zbližanje med Italijo in Nemčijo

VČERAJ JE BILA PODPISANA ITALIJANSKO-NEMŠKA KULTURNA KONVENCIJA, KI NAJ TUDI DUHOVNO ZVEŽE OBA NARODA.

RIM, 24. novembra. Italijanski zunanji minister grof Ciano in nemški veleposlanik von Mackensen sta podpisala včeraj ob navzočnosti prosvetnega ministra Alfierija in nemškega načelnika ministrstva Stieveja nemško-italijansko kulturno konvencijo. Nova pogodba je zgrajena na načelih vzajemnosti fašizma in nacionalnega socializma. Nanaša se na izmenjavo kulturnih dobrin in umetnin, delovanje italijanskih znanstvenikov in umetnikov v Nemčiji in nemških v Italiji, ustanovitev posebnih institutov, uvedbi nemščine v italijanske srednje šole in italijanščine v nemške, prilagoditvi šolskih učnih knjig itd. Nemški tisk komentira danes zelo obširno podpis te konvencije in naglaša, da je to najobsežnejša in najpomembnejša kulturna pogodba, ki je bila kdaj sklenjena med dvema državama. Pogodba bo dobre in tesne duhovne odnošaje med Nemci in Italijani še bolj poglobila ter služila tudi odporu proti komunizmu.

Daladierjeva močna roka

STAVKOVNI VAL PO VSEJ FRANCIJI — NASTOP VARNOSTNIH ČET PROTI STAVKUJOČIM — KOMUNISTIČNA STRANKA BO RAZPUŠČENA?

PARIZ, 24. novembra. Izvršilni odbor parlamentarnega kluba socialistov je na seji pod vodstvom Leona Bluma sklenil staviti v parlamentu interpelacijo vladi o splošni vladni politiki, a posebej še o finančni, gospodarski in socialni politiki. Obenem zahteva takojšnje sklicanje parlamenta. Notranji politični položaj v Franciji se zaradi novih stavk, ki se vedno bolj širijo in groze zajeti vso državo, stalno slabša. Stavka se je pričela tudi v Valenciennesu, središču francoske oboroževalne industrije, kjer stavka 26.000 delavcev, ki so zasedli obrate. V Lilleu stavka 17.000 delavcev. Podobne stavke so izbruhnile tudi skoraj po vseh drugih industrijskih središčih. Daladierjeva vlada je pa sklenila, nastopiti tokrat skrajno energično, in je dala varnostnim četam nalog, da stavkujoče nemudoma odstranijo iz tovaren, ki so jih zasedli. V Valenciennesu so čete že v akciji in so večino obratov že očistile. Govori se tudi, da bo komunistična stranka z vsemi organizacijami razpuščena.

Dr. Hacha prezident ČSR

SPORAZUM MED ČEHI IN SLOVAKI O KANDIDIRANJU PREDSEDNIKA VRHOVNEGA UPRAVNEGA SODIŠČA DR. EMILA HACHE ZA PREZIDENTA.

PRAGA, 24. novembra. Po dolgotrajnih pogajanjih med češkimi in slovaškimi delegati je bil včeraj končno dosežen tudi sporazum glede kandidata za bodočega predsednika republike. Izvoljen bo po tem sporazumu dosedanji predsednik vrhovnega upravnega sodišča dr. Emil Hacha. Kakor se iz poučnega vira izve, je dr. Hacha kandidaturo sprejel. Včeraj je imela zaradi tega vlada sejo, na kateri je v svojstvu namestnika državnega predsednika sankcionirala zakon o slovaški in karpatskoukrajinski avtonomiji. Danes bo uradno objavljena kandidatura novega predsednika republike in sklicana seja narodnega predstavništva, t. j. parlamenta in senata, da volitev izvede. Pooblastilni zakoni, ki jih vlada zahteva, bodo predloženi in sprejeti po izvolitvi prezidenta in z rezervami, ki bodo onemogočile, da bi jih uporabila proti avtonomiji Slovaške in Karpatske Ukrajine.

Gdansk izenačen z Nemčijo

VČERAJ JE BIL IZDAN PROTIŽIDOVSKI ZAKON. — ODSTRANITEV PROTEKTORATA ZVEZE NARODOV SPORAZUMNO S POLJSKO?

GDANSK, 24. nov. Včerajšnji uradni list svobodnega mesta Gdanska objavlja zakon o zaščiti nemške krvi in nemške časti (protižidovski zakon). S tem zakonom se je Gdansk tudi v židovskem vprašanju popolnoma izenačil z Nemčijo. Zakon pa ne žaščičuje samo nemške krvi, ampak tudi sorodno, t. j. poljsko. Pravice Poljakov v Gdansku so zaradi tega popolnoma nedotaknjene. V zvezi s tem je tudi druga akcija, da se v sporazumu s Poljsko izloči nad Gdanskem nadaljnje pokroviteljstvo Zveze narodov in se odstrani njen komisar. Vsa državna oblast bi prešla izključno na nacionalistično stranko in njene organe ter predstavnike pod vodstvom predsednika vlade.

Karol in Hitler spregovorita tudi o Karpatski Ukrajini

BERLIN, 24. novembra. Danes se sestaneta romunski kralj Karol II. in nemški vodja in državni kancelar Adolf Hitler. Na sestanku bosta obravnavala vprašanja, ki zanimajo Nemčijo in Romunijo. Kakor se zatrjuje, bosta razpravljala tudi o madžarski in poljski akciji proti Karpatski Ukrajini in bo ta sestanek v tem oziru važen.

VIHAR NA ROKAVSKEM PRELIVU

PORTSMOUTH, 24. nov. »Royal Oak«, angleška vojna ladja, ki bi imela prepeljati telo umrle norveške kraljice Maud na Norveško, ni mogla zaradi neviht izpluti. Tudi prekooceanski parnik »Queen Mary« je moral prekiniti vožnjo v Southamptonu. Po vsej Angliji so velike nevihte in je bilo več ljudi ubitih. Nemški parnik »Karibia« se je zatekel v Porthmouth. Vse prevoze preko kanala so ustavili.

JAPONCI PRI HONGKONGU

HONGKONG, 24. nov. Japonske čete se izkrcavajo v neposredni bližini angleške kolonije Hongkong. To je prvič, da so Japonci prišli v tako bližino angleške kolonije.

KONFERENCA O PALESTINI

JERUZALEM, 24. nov. Britanska vlada ne pripusti jeruzalemskega muftijo in še druge Arabce, ki so jih izgnali iz Palestine, na konferenco »okrogle mize« v Londonu, na kateri se bo razpravljalo o usodi Palestine.

ZAROTA V ULSTRU

LONDON, 24. nov. V Severni Irski so odkrili v 6 okrajih zaroto proti britanski vladi, ki jo je podpirala dublinska vlada.

Bombardiranje Barcelone

BARCELONA, 24. nov. **Barcelona je doživela včeraj najhujše bombardiranje od začetka vojne. Pri štirih letalskih napadih je bilo 44 oseb ubitih, veliko število poslopij v središču mesta porušenih in 3 angleške ladje zadete.**

BELGIJSKI KRALJ SE VRAČA.

BRUSELJ, 24. nov. Belgijski kralj Leopold bo tekom današnjega dne zaključil svoj obisk v Holandiji in se vrnil v Belgijo.

HOLLYWOOD V OGNJU

LOS ANGELOS, 24. nov. Velik ogenj je uničil skoro vso filmsko kolonijo pri Hollywoodu. Preko 1000 ljudi je brez strehe. Je to največji požar, kar jih je bilo v Kaliforniji.

Volivno gibanje

Lista dr. Stojadinovića je bila včeraj predana kasacijskemu sodišču v Beogradu. Na listi je 746 kandidatov, v Sloveniji 34 (29 dr. Koroščevih in 5 borbašev).

Dr. Ferdo Šišić, največji živeči hrvatski zgodovinar in profesor zagrebške univerze, je vstopil v JRZ.

Dr. Kukovčeva kandidatura tudi v Brežicah. Dr. Kukovec je prevzel na dr. Mačkovi listi tudi kandidaturo v brežiškem okraju. V nedeljo je prijavil shode v Dobovi, Kapelah, na Bizeljskem, v Pišecah in Brežicah. Dr. Kukovec z namestnikom Andrejem Žmavcem kandidira obenem s Stanislavom Lubienskim tudi na levem mariborskem bregu. V Brežicah ima kot namestnika posestnika Alojza Kocjana v Stari vasi.

Kandidature »Zbora« v Sloveniji. Na listi g. Dimitrija Ljotića, ki je bila 22. t. m. kot prva prijavljena kasaciji v Beogradu, kandidirajo v Sloveniji: **Celje:** trgovec Vinko Vabič (namestnik črkostavec Boris Bavdek), **Dolnja Lendava:** šofer Vladimir Kaučič (nam. zas. uradnik Šimnovec Rudolf), **Gornji Grad:** trgovec Vinko Vabič (nam. mehanik Alojz Širaj), **Konjice:** pos. in lesni trgovec Julij Hmelak (prostovoljec s solunske fronte), nam. pos. Ferd. Ranke, **Ljutomer:** pos. Matija Golub (nam. trgovec Drago Šega), **Maribor, levi breg:** trg. Stanko Koštomaj (nam. prokurist Rudolf Hrovat), koroški prostovoljec Ivan Kranjc (nam. šol. up. v p. Fr. Zupančič), **Maribor, desni breg:** kmet Alfonz Šarh (nam. vojni invalid Franjo Medik), **Murska Sobota:** zas. ur. Rudolf Šimnovec (nam. šofer Vl. Kaučič), **Dravograd:** odvetnik dr. Hinko Schreiner (nam. Alojz Petrič), **Ptuj:** mag. Drago Šega (nam. pos. Petrovič Jožef), **Slovenji Gradec:** zas. ur. Rudolf Šimnovec (nam. trg. Fr. Videnšek), **Šmarje pri Jelšah:** pos. Hmelak Julij (nam. mehanik Alojz Širaj), **Brežice:** zasebnik Franc Zupančič (nam. zid. mojster Ivan Gabrič), **Laško:** rudar Ciril Šuštar (nam. ključavničar Vinko Sedlar), **Črnomelj:** priv. ur. Nikolaj Vilhar (nam. pos. Peter Mavrin), **Kamnik:** tovarnar Lojze Kanc (nam. odvetnik Fr. Malnič), **Kočevje:** priv. ur. Nikolaj Vilhar (nam. pletar Karol Prah), **Kranj:** zobozdravnik dr. Karol Demšar (nam. uradnik Stane Košnik), **Krško:** kmet Stoviček (nam. kmet Sikošek), **Litija:** ključavničar Vinko Sedlar (nam. odvetnik dr. Ivan Mazek), **Logatec:** pošt. podur. v p. Vekoslav Bavdek (nam. slaščičar Karol Vilar), **Ljubljana, okolica:** zas. Franc Zupančič (nam. kmet Jože Kalin), strojnik Sieberer Ignac (nam. kapetan Artur Šturm), **Novo mesto:** trgovec Ferdo Schöner (nam. lihvar Josip Malin), **Radovljica:** tov. del. Vinko Kržišnik (nam. tov. del. Franc Demšar), **Škofja Loka:** zobozdravnik dr. Karol Demšar (nam. mlinar Jožef Kumar), **Ljubljana, mesto:** odvetnik dr. Fr. Kandare (nam. rezbar Anton Gosar), kapetan Artur Šturm (nam. pošt. podur. Vekoslav Bavdek).

Drugi kandidat JNS in socialistov za okraj Maribor levi breg g. dr. Vauhnik je imel sinoči shod v prostorih restavracije »Emeršič«.

Shod mariborskih socialistov. Sinoči je bil v Gambrinovi dvorani volilni shod socialistov, na katerem sta govorila kandidata za okraj Maribor levi in desni breg gg. Petejan in dr. Reisman. Poleg njiju sta govorila še kandidat za dravograjski okraj g. Eržen in g. Jelen, ki je zborovanje tudi vodil.

Vremenska napoved.

Nobene bistvene spremembe. Zjutraj precej hladno, podnevi milo.

Pismo uredniku

Gospod urednik! Kot čitateljica Vašega lista si dovoljujem napisati nekaj besed. Te dni smo čitali v »Večerniku«: »Maribor, trdnjava severne meje«. Če bi hoteli po pravici povedati, bi tako moralo biti. Zdaj pa žal tako še ni. O tem bi Vam znala povedati več, kakor bi bilo vsem skupaj ljubo.

Gospodje politiki niso ves čas prišli med ljudi, da bi čuli glas obupanega malega obrtnika, kmeta ali celo delavca. Sedaj, ko so volitve, pa prihajajo in razlagajo, kaj so naredili in kaj še vse bodo naredili. Sedaj, ko so potrebni glasovi, sedaj prihajajo k nam. Ko pa bo volitev konec, z Bogom podeželje, le spi večni sen, mi pa imamo tvoje glasove!

Kaj pravite, ali je to prav? Že leta sem ne vem, da bi kdo izmed teh gospodov imel čas z nami kramljati. Sedaj pa. Celo po trije v enem tednu pridejo. Mi pa se zavedamo, da bo ta čas obiskanja samo do 11. decembra trajal. Besedo o slovenski vzajemnosti imajo vsi v ustih. Sedaj pa Vam bom povedala še en dokaz o tej slovenski vzajemnosti.

Obrtnik bi si rad pomagal na noge, pa brez denarja ni šlo. Potrkal je tu in tam, pri posameznikih in pri slovenskih denarnih zavodih. Pri vseh pa je dobil namesto pomoči le obžalovanje. Pri razgovoru z nekim tujcem pa je dobil 10.000 din na svoje pošteno ime in na trgovino, ki bo šele s tem denarjem zrastla. Denar je dobil brez poroka in ne 10 ali 12% obresti, temveč 6%.

Ali hočete vedeti, čigavi viničarji se vsako leto selijo in čigavi ne? Človek si v prid slovenskih izobražencev ne upa zastaviti dobre besede. Kje bi si človek nadejal podpore, če ne pri slovenskem izobražencu ali pri slovenskih denarnih zavodih? Kdo nam bo dal oporo, če smo do obeh izgubili zaupanje?

Sem Slovenka in me to spoznanje v srce boli. Vem, da boste strmeli in majali z glavo, je pa le res. Kot je res, da nekdo, ki pride kdo ve od kod, ne bo izvedel resnice ali celo, kaj se mi mali ljudje zmenimo med seboj. Še manj pa nas more razumeti oni, ki nas gleda le zviška kot na nekaj manjvrednega. Včasih pa je dobe: tudi viničar, ne samo kmet ali obrtnik! — Podeželanka z Drav. polja.

Z občinske seje v Studencih

Pred dnevi je bila seja obč. odbora ob polnoštevilni udeležbi odbornikov. Predsednik g. Kaloh Alojz je poročal, da je gradbena delavnost zelo aktivna. Tudi zadeva prostora pri cerkvi se ugodno razvija. Poročila v listih so prinesla, da je posojilo pri mariborski Posojilnici najeto za ta prostor, kar pa ni točno. To posojilo je izključno za ureditev sirotišnice, za povečavo pokopališča in za nakup obč. gramoznice. Posojilo za ureditev cerkvenega prostora je občina prejela brezobrestno v znesku 120.000 din iz zapuščine Jožefovi cerkvi. Poročilo blagajnika se je nanašalo na tekoči proračun in so pri davkih še vedno veliki zaostanki, ki jih ima občina dobiti od davčne uprave. Odbor je tudi protestiral proti govoricam, da bi občina bila kriva visokih davkov, ki so se v celoti baje dvignili kar za 50 odst. To ni res, ker je občina ostala pri svojih lanskih dokladah, t. j. 50 odst., katere pa je banska uprava dvignila na 65 odst., ne da bi občina to predlagala. Studenci pošiljajo namreč 140 otrok v meščanske šole v Maribor, za katere mora občina prispevati nad 60 tisoč dinarjev. To je za davčno šibko občino zelo mnogo, posebno ker je mnogo otrok tukaj samo na stanovanju, pristojni pa so v bogate druge občine. Radi teh se je stopnja doklad zvišala od 50 na 60 odstotkov. Občina bo tudi letos izvedla pomožno akcijo, iz katere se bodo črpala sredstva za regulacijo cest in ulic, zlasti pa za nov tržni prostor.

n **Občina skrbi za svoje dobrovoljce.** Ob priliki 20-letnice svobodne Jugoslavije je mestna občina v Veliki Kikindi na svečani seji pod milim nebom podelila vsem svojim vojnim dobrovoljcem po pet oralov zemlje v znak priznanja za njihovo požrtvovalnost za narodne ideale. Kaj če bi v tem pogledu tudi mariborska mestna občina sledila lepemu zgledu in primerno nagradila Maistrove borce vsaj s častnim priznanjem.

Novice

Življenje beograjskih Slovencev

NAŠI ROJAKI SE V PRESTOLNICI ŽIVAHNO UDEJSTVUJEJO. — RAZGIBANO KULTURNO ŽIVLJENJE.

Beograjski Slovenci, katerih število cenimo nekaj nad deset tisoč, so si že v prvih letih svojega bivanja v naši državni prestolnici ustanovili več društev, katerih namen je bil v glavnem gojiti družabnost, medsebojno podporo in kulturno udejstvovanje. Pred tremi leti se je izvršila fuzija treh obstoječih društev: »Edinosti«, »Cankarja« in »Triglava« v eno društvo, ki si je nadelo ime »Društvo Slovencev v Beogradu«. V okviru tega društva in Prosvetnega društva, ki je bilo ustanovljeno leta 1931., se giblje sedanje društveno in družabno udejstvovanje naših rojakov v Beogradu. Obe društvi sta razvili v teku svojega delovanja veliko aktivnost, prirejali kulturne, prosvetne in družabne prireditve ter poskušali rešiti socialna vprašanja naših siromašnih slojev z raznimi humanitarnimi prireditvami, pri katerih je krepko pomagalo tudi tukajšnje žensko podporno društvo. Poleg tega je »Društvo Slovencev« pred dvema letoma ustanovilo tudi svoje društveno glasilo »Beograjski Slovenec«, ki je dajal smernice intenzivnemu delu za rojake v Beogradu in niže na jugu. Ta list, ki ga je vodil poseben konzorcij pod vodstvom g. dr. Slavka Savinška, je v začetku tega leta prenehal izhajati, vendar pa se je društvo na jesen zopet odločilo, da prične ponovno izdajati svoje društveno glasilo, ki se sedaj imenuje »Slovenski odmevi«.

V letošnji zimski sezoni se nam obetajo mnoge prireditve družabnega značaja v obeh društvih. Pred vrati je Miklavžev večer, ki ga priredi Prosvetno društvo in Društvo Slovencev v soboto, 4. decembra. Od kulturnih prireditev, ki so bile pred leti pogoste in zelo dobro obiskane, tako s strani slovenske kakor tudi srbske publike, ni dosedaj niti ena še na programu. Žensko podporno društvo, ki je hotelo prirediti v režiji bivše članice ljubljanske drame ge. Cirile Škerlj-Medvedove Cankarjevo »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«, je prireditev odložilo iz tehničnih razlogov za februar. Prosvetno društvo prireja po dvakrat ali trikrat na mesec prosvetne večere s predavanji. Kakor slišimo, bo Društvo Slovencev začelo v najkrajšem času s tečaji slovenskega jezika za odrasle in otroke. Tečaj je za naše tukajšnje razmere prepotreben in ga toplo pozdravljamo.

Pri kulturnem udejstvovanju tukajšnjih Slovencev ne smemo pozabiti tudi naših akademikov, ki so se v Beogradu organizirali deloma v posebnem Klubu slovenskih akademikov, deloma v Društvu Slovencev, kjer tvorijo poseben avtonomen odsek. Tukajšnje akademsko starešinstvo je pravilno pojmovalo svojo nalogo in izdatno podprlo naše akademike in zanje ustanovilo poseben Akademski podporni fond, kateremu načeljuje član Glavne kontrole g. dr. Konrad Šmid. Tudi akademiki s svojimi samostojnimi prireditvami, akademijami in družabnimi večeri pomagajo v izdatni meri k razgibanemu kulturnemu življenju beograjskih Slovencev.

—c.

Ljudska univerza v Ptuju

V Ptuju imamo »Ljudsko univerzo«, ki je lansko leto priredila cel niz zanimivih predavanj, ki so bila skoraj vsa dobro obiskana, zlasti s strani dijaštva in delavstva. Tudi letos je pričela z delom, čeprav bolj pozno, ko so že drugod delovale »Ljudske univerze« in žal, da so že zdaj veliki presledki od predavanja do predavanja. Za Ptuj bi bila velika škoda, če bi bila ta simpatična ustanova primorana umreti. Predavanja »Ljudske univerze« so duševna hrana in dramilo. Da pa bi se »Ljudska univerza v Ptuju čim bolj poživila, bi bilo potrebno, poskrbeti predvsem za bolj organzirano propagando med trgovci in obrtniki. Če bi se dvignilo zanimanje, bi nastala tudi potreba po čim pogostejših predavanjih o najrazličnejših temah, kot se to vrši v drugih mestih. Iniciativo za ptujsko kulturno tvornost pa bi mogla dati inteligenca, ki je za to poklicana. Pripomniti pa je, da ima »Ljudska univerza« v Ptuju premalo oglasnih desk.

Celje pred zimo

Megla, vlaga in leden mraz ležita nad Celjem. Čim bližje je zima, tem težje lega na mesto in predvsem na bližnjo okolico, delavska predmestja in dninarske koče, ki so posejane, kakor da bi jih Bog vrgel za šalo na zemljo, če pogledate z gradu v dolino, na večino ljudi lega strah pred zimo. Kurjava, stanovanje, obleka. V Gaberju, pod katerim tečejo potoki vode, čakajo v vlažnih stanovanjih z nekaj prsti debelimi stenami ljudje zimo s strahom. Sto in sto družin čaka, da izgube njih očetje — sezonski delavci službo, ki jim je vrgla na mesec morda 600 ali še manj dinarjev. Ali bo mogla občina vse te zaposliti pri drugih delih? In če jih zaposli: niti živeti niti umreti ne bodo mogli ob mezdi okrog 3 din na uro. Med ljudi pa leze tuberkuloza, otroci hirajo, v izposojenih oblekah hodijo na cesto. Brezposelni si je izposodil obleko, da je mogel na socialni urad prosit podporo.

In še nekaj se tihotapi med ljudi: duševna depresija, nezanimanje za kulturno in politično življenje, samo ena pasivna želja: kar koli, samo tega življenja ne več. In ljudje vidijo v Gaberju tri visoke,

Umor v Bakovcih

V Bakovcih pri Murski Soboti so v nedeljo zvečer našli na cesti ležečega vsega okrvavljenega 50-letnega posestnika Buzeti-ja Antona. Orožništvo je uvedlo poizvedbe in kmalu aretiralo storilca, ki je najprej tajil, pod težo dokazov pa se vdal in priznal zločin. Bil je odveden v zapore okrožnega sodišča v Murski Soboti. Je to 21-letni Obal Ivan, posestniški sin iz Bakovcev, ki je pred grozodejstvom skupaj s pokojnim in drugimi popival v neki gostilni v Bakovcih, nato pa kmalu za Buzetijem zapustil gostilno, po poti pa izzival le-tega, oponašajoč soseda pokojnikovega, katerega ta ni mogel videti. Buzeti se je v nameri razgovora s sosedom obrnil, a naletel na morilca, ki je izruval kol od plotu in razbil nasprotniku lobanjo.

Sodna obdukcija, ki jo je vodil preiskovalni sodnik g. Jereb iz Murske Sobote, je dognala smrt že po prvem udarcu s kolom po glavi, ker je nastopilo krvavljenje možgan.

o. **Iz veterinarske službe.** Za viš. veterinarsk. svetnika pristava 4. skupine 2. stopnje sta napredovala veterinarska svetnika 5. skupine dr. Josip Šerbec na obmejni veterinarski postaji v Murski Soboti in Franjo Samec na obmejni veterinarski postaji v Gornji Radgoni.

o. **Premestitve v poštni službi.** Premeščeni so Mozetič Marija iz Ptuja v Ljubljano 4, Škoflek Marija iz Rajhenburga v Celje, Cergal Ivan iz Celja v Črno pri Prevaljah in Šancla Florijan iz Črne pri Prevaljah v Celje. Upokojen je Poš Josip, zvaničnik v Št. Ilju v Slov. goricah.

o. **Najmodernejša cesta v Sloveniji** bo banovinska cesta Podvin—Lesce, ki jo že gradijo. Dela zelo lepo napredujejo. Na tej cesti dela 240 delavcev noč in dan. Zgradili bodo pet nadvozov in en most. Gradbeni stroški za to cesto znašajo okoli 10 milijonov dinarjev. Cesta bo dograjena do poletja 1939.

o. **Grad Zrinjskih v Čakovcu** bodo povsem obnovili čakovski obrtniki, ki so ga svoj čas kupili od banke »Slavije« za 350 tisoč din. Grad je zdaj popolnoma izplačan, za popravila pa so porabili doslej že okoli 200.000 din. Ker bi nadaljnji stroški znašali skoro 500.000 din, bo združenje obrtnikov v Čakovcu v kratkem priredilo tombolo, da bi se zbralo nekaj denarja.

o. **Najprej ga je obstrelil, potem pa obvezal.** Dvema fantoma v Zdolah pri Brežicah se je zahotelo vasovanja. Trkala sta, toda dekleti se nista hoteli odzvati, zbudil se je pa njun oče Blaž, prišel pred hišo in ju vprašal, kaj hočeta. Fanta sta mu na kratko dejala, naj se vrne v hišo in začela metati nanj kamenje in mu groziti s samokresom. Gospodar se je umaknil v hišo in se vrnil z lovsko puško na prag. Fanta sta se mu drzno približevala, in Blaž je sprožil. Ranil je A. Rožmana, njegov tovariš M. Pajduh pa je začel klicati gospodarja, ki se je takoj po strelu umaknil v hišo, in oba sta ga obvezala ter poskrbela za prevoz v bolnišnico.

o. **S sekiro je pokončal očeta** France Rapec blizu Planine pri Sevnici. Ker ni rad delal, temveč je pohajkoval in zapravljal očetov denar, sta se večkrat pričkala. O priliki zadnjega prepira je planil na očeta s sekiro in ga udaril s topim koncem po glavi, da se je oče takoj zgrudil in na mestu izdihnil. Orožniki so prepeljali ubijalca v zapore okrožnega sodišča v Celju.

c. **Umrla** sta v bolnišnici Ojstršek Marija, 31 let, iz Ojstra pri Laškem, 49-letni vrtnar in bivši grobar ter posestnik v Čretu Vodopivec Rudolf. Pogreb bo danes ob 16. od doma na mestno pokopališče.

c. **V bolnišnico** je bil prepeljan oskrbnik iz Dobrne Švajgl Niko, ki je zlezel na podžagano drevo, ki se je podrlo in je padel ter se poškodoval po vratu.

n **Konzumenti električkega toka stavkajo.** Zaradi povišanja cene električkega toka od 7.50 na 9 dinarjev za kilovat so pričeli v Našicah v Slavoniji stavkati vsi konzumenti električkega toka. Vsi so pustili tok odklopiti.

n **Milijonska preproga.** Somborski zdravnik dr. Emilijan Grigorijević ima perzijansko preprogo, ki je strokovnjaki cenijo na milijon 200 tisoč dinarjev. Preproga je iz 16. stoletja in ima veliko muzejsko vrednost. Za to milijonsko preprogo se zanima celo tujina.

n. **Gledališki in filmski igralec Harry Baur,** ki je zadnje dni z velikim uspehom gostoval v Beogradu, gostuje v petek in soboto s svojo gledališko skupino v Zagrebu.

n **11-krat se je ženil.** Rekord v ženitvi ima gotovo 70-letni posestnik Pavle Jovanović iz Gornjega Lajkovca, ki se je lani že enajstič ženil. Pravi, da pri ženah nima sreča in se je že 10-krat ločil, enajstič je poročil 25-letno dekle kot sedemdeset letni starec in mu je mlada žena rodila celo sina. V registru njegovih žena je 7 vdov in 4 dekleta. O vseh pa pravi Pavle, da so zlobne.

n **Najmlajša zakonca** sta 15-letni cigan Demir in njegova 16-letna žena ciganka Djena iz Leskovca, ki sta se te dni poročila. Svatba je trajala 7 dni. Na gostiji je bilo 200 povabljencev.

n **Tragedija zakonskega trikota.** V neki vasi blizu Kosovske Mitrovice se je odigrala grozna zakonska tragedija. Lepa in mlada Fatima je gojila nedovoljena čustva do moževega brata. Mož je kmalu uvidel, da ga lepa Fatima vara z lastnim bratom in je zato onemogočil njeno sestajanje z ljubimcem. Užaljeni in ljubosumni brat je izrabil prvo priliko in ustrelil moža mlade Fatime — svojega lastnega brata.

n **Pred pacienti zbežala.** Vera Jovanovićeva iz Gjevgjelije je iznašla neko zdravilo proti tuberkulozi in so poizkusi izvrstno uspeli. To se je kmalu razvedelo po celi državi in čudežna zdravnica je imela vsak dan toliko pacientov, da je že obupavala. Pisem je dobivala toliko, da je bilo nemogoče vseh prečitati, kaj šele na vsa ta pisma odgovoriti. Zato je Jovanovićeva enostavno pobegnila iz domačega kraja.

n **Bolnišnico trgovske mladine** bodo kmalu odprli v Beogradu. V poslopju pa bo tudi zavetišče za brezposelne in obubožane trgovce.

»Ne, prav nič se ne boj! Čeprav sem kratkoviden, prav dobro vidim okrogel vrh kola!«

Maribor

Samostojnost, značaj in pomen slovenske glasbe

Na Ljudski univerzi je predaval prof. glasbe in skladatelj **Lucijan M. Škerjanc** o razvoju, značilnostih in pomenu slovenske, hrvatske, srbske in obče slovanske glasbe.

Uvodoma je g. predavatelj označil duševne poteze slovanskega rasnega značaja in iz njih sklepal na svojevrstnost slovanske glasbe ter njeno tesno povezanost z življenjem slovanskega človeka. Glasba je bila v življenju Slovanov vedno pomemben faktor, kajti nebojevitost in miren način življenja je bil vedno vzrok, da se je Slovan bolj razumel na tamburo in frulo kakor na meč in puščice. Lahka podvrgljivost slovanskih plemen pa je bila tudi pozneje vzrok, da je slovanska narodna glasba kmalu prišla pod tuje vplive, kajti po razselitvi iz pradomovine so Slovani prišli pod najrazličnejša kulturna območja. Ta začetek različnega usmerjanja je bil tudi vzrok, da se glasba posameznih slovanskih narodov danes med seboj tolikanj razlikuje. Prvotna slovanska glasba se je kmalu izgubila pri Srbih v vzhodni glasbi, pri Slovencih in Hrvatih pa se je spremenila pod vplivom zapada. Le v Istri so se skozi stoletja ohranili pristni praslovanski napevi in izvirna slovanska melodika, in med pastirji Čičarije še danes živijo primitivne slovanske nomadske melodije.

O stari slovenski glasbi imamo le malo vesti, ohranjenih pesmi pa nič. O njej nam je ohranil nekaj podatkov Ulrich Lichtensteinski. Glasbeno se je udejstvoval Slovenec Slatkonja na Dunaju, prvi večji skladatelj slovenskega porekla pa je Gallus-Petelin, ki je deloval v Pragi. On je ustvaril glasbene umetnine trajne vrednosti. Primož Trubar sicer sam ni bil tvoren glasbenik, pač pa je po Luthrovem vzoru zbiral ljudske napeve in izdajal pesmarice. Slovenska glasba se je začela lepše razvijati po ustanovitvi Akademije operosorum, ki je imela od začetka l. 1702 samostojen glasbeni odsek. Ta filharmonična družba pa je kmalu zaspala, in 1794. so jo ponovno ustanovili. Njen član je bil tudi Beethoven. Družba je imela svoj orkester, ki je imel redne vaje in je tudi javno nastopal. Vodila sta jo pozneje skladatelja češkega rodu K. Mašek in A. Nědved. Ta čas je skomponiral pesnik Vilhar tudi opereto »Jamska Ivanka«.

Leta 1872. je bila v Ljubljani ustanovljena Glasbena Matica. Pomembnejša imena slovenskega glasbenega življenja v 19. stoletju so Jurij Mihevc, ki je bil svetovno znan pianist in je živel na Dunaju in v Parizu, kjer je tudi umrl, brata Ipavca, Davorin Jenko, ki je deloval med Srbi in je bil ravnatelj beograjske opere, Förster, ki je skomponiral prvo slovensko komično opero »Gorenjski slavček«, Sattner, ki je bil samouk in je s svojo pridnostjo dosegel velike uspehe; gojil je zlasti kantante (»Oljki« i. dr.) ter cerkveno petje. — Slovenska cerkvena glasba ne očituje nikake originalnosti, kajti manjkajo ji možnosti samostojnega razvoja, ker je navezana na predpisano obredno glasbo, ki se ji mora prilagojevati, kakor tudi ljudstvo samo. Slovensko opero so začeli ustvarjati Viktor Parma in Risto Savin.

Novo glasbeno življenje je nastopilo na Slovenskem s pojavom Emila Adamiča, Antona Lajovica in A. G. Kreka. Prvi se je posvetil predvsem vokalni glasbi in je ustvaril okoli 1200 del, drugi pa instrumentalni in je doslej ustvaril približno 60 glasbenih umetnin. Nekak idejni voditelj in vzgojevalec pa je bil Krek, ki je urejeval glasbeno revijo »Novi Akordi«.

V novejšem času so ustvarili pomembna glasbena dela Janko Ravnik, Marij Kogoj, ki je pa njegovo tvornost prekinila bolezen, in Matija Bravničar, ki je nekak nadaljevalec Kogojevega dela. — Kogoj je s svojo opero »Črne maske« nakazal čisto nove razvojne možnosti slovenske glasbe.

Danes živi in deluje precejšnje število mladih skladateljev, ki se sicer med seboj tro, združuje jih pa skupna želja, da bi se mogel slovenski narod spričo svoje politične nepomembnosti tembolj uveljaviti v umetnosti, seveda zlasti v glasbi.

Sezonsko delavstvo se vrača

Danes ponoči ob pol 2. je prišel iz Nemčije velik transport našega sezonskega delavstva, ki je šlo spomladi iskat dela in zaslužka v Nemčijo. S transportom se je vrnilo okoli 800 delavcev in delavk. Na glavnem kolodvoru je bilo zelo živahno vse do jutranjih ur, ko se je delavstvo odpeljalo s posameznimi rednimi in posebnimi vlaki na svoje domove. V razgovoru s posameznimi delavci smo mogli v glavnem posneti, da so delali zelo trdo in da niso bile izpolnjene obljube, niti nadeje, ki so jih gojili, ko so se prijavljali in odhajali na delo.

Smrtna nezgoda na glavnem kolodvoru

Sinoči ob pol 10. se je na glavnem kolodvoru pri premikanju prazne garniture osebnega vlaka smrtno ponesrečil 36letni svetilničar Martin Kranjc z Betnavske ceste 44. Našli so ga na tračnicah z zdrobljeno glavo. Kranjc je polnil svetilke na prvem tiru in ni opazil službenega voza, ki se mu je približeval in ga porinil pod kolesa, ki so mu zdrobila glavo.

m. **Iz poštne službe.** Premeščeni so Pfefferer Hilda iz Maribora v Ljubljano 2, Pignar Marija iz Gornje Radgone v Maribor 1, Toplič Berta iz Maribora v Gornjo Radgono, Pahor Artur iz Maribora na Pragersko in Dornik Feliks iz Ljubljane 2 v Maribor. Upokojen je Grahič Matija, zvaničnik iz Maribora.

m. **Nove telefonske in brzojavne zveze.** Z dovoljenjem poštnega ministrstva se otvori pri državni pogodbeni pošti Sv. Barbara pri Mariboru brzojavna in telefonska služba za javen promet. Prav tako bo samo telefonska služba pri pomožni pošti Sv. Ožbalt na Dravi.

m. **Drugarsko veče** častnikov 45. pešpolka, ki je imel včeraj slavo, je bilo v dvorani hotela »Orel«. Poleg komandanta mesta generala g. Stanojlovića je bilo prisotnih tudi več predstavnikov mariborskega javnega življenja. Ob zvokih vojaške godbe je trajala zabava pozno v noč.

m. **Poročila sta se** v Št. Ilju učitelj Roman Košutnik in učiteljica Oresta Kosi.

m. **Mestna občina za božičnico Maistrovim borcem.** Na včerajšnji polkovni slavi je mestni župan dr. Juvan v svojem govoru izjavil, da bo odslej vsako leto v mestnem proračunu postavka 15.000 din za božičnico revnim Maistrovim borcem.

m. **Blagoslovitev frančiškanskega zvona** bo 4. decembra dopoldne, nakar ga bodo potegnili v zvonik. Novi zvon je najtežji v državi.

m. **Delo pevskega društva »Radost«,** ki ima svoje prostore pri Žoharju na Tržaški cesti, je zelo uspešno. Društvo ima v načrtu pester spored. Redne pevske vaje z novim učiteljem se pričnо danes s članskim sestankom pri Žoharju. Pevsko društvo »Radost« nudi članom in prijateljem prijetno zimsko zabavo in goji ljubezen do lepe slovenske pesmi.

m. **Nagrada orožniku, ki je ustrelil razbojnika Črepinka.** Te dni je dobil orožniški kaplar pri tukajšnji orožniški četi E. Sabit Becović obvestilo banske uprave, da ga je notranji minister nagradil za požrtvovalno službovanje, ker je 2. avgusta pri Mariborski koči na Pohorju ustrelil zloglasnega razbojnika Franca Črepinka, z nagrado 3000 dinarjev. Orožniška četa nam ob tej priliki sporoča, da se na četi nahajata double ovratna verižica z Madono in zlat poročni prstan, kar je razbojnik Črepinko nekaj dni pred ustrelitvijo poklonil neki svoji znanki. Lastnik naj se zglasi pri orožništvu v Mariboru.

m. **Nesreča na Pohorju.** Pri Sv. Lovrencu na Pohorju je 34-letni delavec Alojz Pušnik čistil žleb za spravljanje lesa s planine. Pri tem delu ga je prehitelo deblo, ki mu je zlomilo levo novo. Poškodovanca so prepeljali v bolnišnico.

m. **Skoraj celo hosto posekali.** Posestniki Julijana Kac, Friderik Rot in Franc Krašovec so prijavili tezenskim orožnikom, da so jim neznanci posekali v njihovih gozdovih v Spodnji Dobravi preko 150 mladih hrastovih dreves. Orožniki so uvedli preiskavo in prijeli 6 oseb iz Cankarjeve ulice na Teznem. Pri hišni preiskavi so našli večjo zalogo lesa, ki izvira iz teh tatvin.

m. **Cigani v Slovenskih goricah.** Orožniki so pri Sv. Kungoti v Slovenskih goricah prijeli več ciganov, ki so se klatili po Slovenskih goricah in kradli, kar so mogli. Cigane so spravili v pristojno občino.

m. **Okradena učiteljica.** Učiteljica Minca Martinc iz Dr. Medvedove ulice je prijavila policiji, da ji je nekdo ukradel plašč in volneno jopico.

m. **Slike »pevačic« ukradene.** Preteklo noč sta dva še neizsledena moška pred Grajsko kletjo razbila šipo na reklamni tabli in ukradla tri slike »pevačic«, ki so pele v lokalu. Policija skuša ugotoviti vzroke tega zanimivega početja.

m. **Z doma pobegnil.** Že nekaj dni pogreša delavka Angela Hauptman s Pobrežja svojega 12letnega sina Ernesta Vokla. Za ubežnikom poizvedujeta policija in orožništvo.

m. **Najdba vojaške knjižice.** V Gosposki ulici je bila včeraj najdena vojaška knjižica na ime Josipa Breščaka iz Siska. Lastnik naj se zglasi pri policij.

m. **Karambol.** Na križišču Gajeve in Vrbanove ulice sta včeraj trčila dva avtomobila, ki sta se precej poškodovala. Zadevo bo rešila policija.

m. **Med spanjem okraden.** Trgovski zastopnik Franc M. iz Maribora je kar na travniku pri Delavski pekarni zaspal. Ko se je prebudil, je opazil, da mu je nekdo ukradel suknjo, klobuk in aktovko.

Vse muzikalije dobavlja najhitreje po originalnih cenah knjigarna **V. Heinz,** Gosposka ul. 26.

* **Moderne kuhinjske ure** od 85 din naprej, tudi na obroke brez povišanja cen, pri M. Ilger-jev sin, juvelir, Gosposka ulica 15.

* **Akcijski odbor za pomoč primorskim rojakom** v Mariboru vabi vse podpiratelje in rojake na sestanek, ki se bo vršil v četrtek, 24. t. m., ob 20. v Delavski zbornici v prostorih društva »Nanos«. Sodna ulica 9/III. Prosimo, da se sestanka polnoštevilno udeležite! Odbor.

Kino

* **Grajski kino.** Danes **»Beg iz trdnjave«** (Špijon št. 33). Dolores del Rio, Peter Sorre.

* **Union kino.** »Dama iz Malake«. Grandiozen eksotični film. K. L. Diehl, Käthe Gold, Leopoldine Konstantin.

Mariborsko gledališče

Četrtek, ob 20.: »Boccaccio«. Red B.
Petek: Zaprto.
Sobota, ob 20.: »Pesem s ceste«. Prvič. Bloki.
Nedelja, ob 15.: »Pokojnik«. **Znižane cene.** — Ob 20.: »Boccaccio«. **Znižane cene.**

Kultura

Zbornik slovenskega tiskarstva

V Ljubljani izhaja že XII. leto »Grafička revija«, ki je skupno glasilo tiskarskih organizacij kraljevine Jugoslavije in se more po svoji odlični kvaliteti brez strahu meriti s podobnimi publikacijami drugih kulturnih narodov. Za letošnjo 70-letnico grafične organizacije v Ljubljani je pa izšla »Grafička revija« s tretjo številko v povečanem obsegu in v taki opremi, da predstavlja v resnici samostojen zbornik, v katerem je orisan pregled vsega velikega napredka slovenskega tiskarstva od druge polovice prejšnjega stoletja do dandanes.

Preseneča nas po svojem zasnutku in izvedbi že sama naslovna stran, v notranjosti pa so celo stranske večbarvne priloge na najfinejšem papirju: ljubljanski park »Tivoli« po barvni fotografiji; cvetica »Kana«, prav tako po barvni fotografiji, in »Blejski grad«. Vse je delo Jugoslovanske tiskarne v Ljubljani. Delniška tiskarna je prispevala »Dekle s cveticami«, tribarvni tisk na papirju »Papiroteke«, Jugoslovanska tiskarna petbarvno litografijo lepaka »Zima v Sloveniji«, Mariborska tiskarna štiri razglednice po akvarelih iz Dalmacije v tribarvnem tisku, Mohorjeva tiskarna v Celju reprodukcijo Groharjeve »Brne« v tribarvnem tisku, Čemažarjeva litografija v Ljubljani pa Erjavčev litografski list »Idila s slovenskih planin« (po fotografiji), ki so ga izdelali člani Kluba lito-kemigrafov v Ljubljani. Razen tega je kot priloga natisnjen še Pečanov lesorez »Gaučanje«. Med tekstom so objavljene razne ilustracije, vzorci tiskovin itd., posebni umetnini pa sta lepopisna pesem Ivana Kleča iz Celja »Tovarišem v spomin« in Dragotina Kosma sestavek »70 let«.

Prispevke o pregledu preteklosti, razvoju posameznih tiskarskih panog itd. so prispevali: D. Kosem, O. Mihalek, I. Matičič, S. Kovač (Celje), F. Pintar, P. Vokač (Maribor), B. Čeč, F. Gabrijelčič, H. Beranek, J. Trpin, O. Perè, I. Kovačič, M. Dachs, V. Vlahovič, S. Gladnik, S. Dvoršek, A. Kolman, P. Kusterle (Celje), I. Lampret, K. Tavčar, A. Sitar, T. Fajfar, F. Savinšek in J. Jurač (Celje). V teh prispevkih, med katerimi pa preveč pogrešamo mariborske, je zbranega mnogo gradiva, ki bo služilo tudi ostali javnosti, ne samo strokovnjakom grafične stroke. Vzor modernega tiskarstva v Slovniji so pa končno tudi objavljeni oglasi. Našim črkostavcem, litografom in tiskarjem moramo k tej publikaciji samo čestitati!

k **V Dubrovniku iščejo Gundulićev grob.** Dne 8. decembra poteče 300 let od smrti velikega hrvatskega pesnika Ivana Gundulića. To tristoletnico proslavljajo Hrvati že nekaj časa z vprizarjanjem njegovih iger, sedaj se je pa pričela v Dubrovniku akcija, da se poišče njegov grob. Dolgo so mislili, da je pesnik pokopan v Dominikanski cerkvi, kjer so mu postavili tudi spomenik, pozneje pa so iz raznih listin spoznali, da počiva v cerkvi samostana Malih bratov. Te dni bodo odstranili kameniti tlak v cerkvi in pričeli iskati Gundulićev grob.

k **Nov Budakov roman.** Dr. Mile Budak, ki je izdal nedavno svoj roman »Ognjište«, s katerim je zbudil pri Hrvatih, pa tudi pri Srbih in Slovencih veliko zanimanje in smo o njem poročali tudi že na tem mestu, izda v kratkem pri Matici Hrvatski zopet novo delo, roman »Direktor Križanić«, ki bo po obsegu daleč prekašal »Ognjište«. Budak je napisal roman v glavnem že l. 1930. v zaporu zagrebškega sodišča, kjer je bil zaprt zaradi političnih nazorov.

k. **Studija o staroslovanski zadrugi.** Zagrebčan dr. Zdenko Vinski je izdal te dni nemško pisano znanstveno razpravo o zadrugah pri južnih Slovanih pod naslovom: »Die südslavische Großfamilie in ihrer Beziehung zum asiatischen Großraum«. Na podlagi novega znanstvenega materiala in primerjave je Vinski dokazal, da naše staroslovanske zadruge, ki so se pri Hrvatih, Srbih in Bolgarih ponekod ohranile še do dandanes, niso nobena slovanska posebnost, kakor se je doslej splošno mislilo, ampak izvira njihovo ustrojstvo iz družbene oblike azijskih narodov. S tem je pa podan tudi nov dokaz, da smo Slovani prišli v svoje sedanje kraje iz Azije.

k **Literarna nagrada Češke akademije.** Češka akademija za znanost in umetnost je razdelila za letos sledeče literarne nagrade: Prvo nagrado 5000 Kč je dobil Jaroslav Havliček za roman »Neviditelny«, drugo in tretjo, ki sta se združili in razdelili vsaka na 2000 Kč, sta dobila František Křelina za zbirko novel »Jalovči straně« in V. Kašpar za zbirko pesmi »Zpevy jarních vod«. Častno nagrado 1000 Kč je prejel Jaroslav Kolman Cassius, Havelkovo nagrdo 1000 Kč Alfonz Breska za pesnitev »Napoleon«, 500 Kč pa je bilo prisojenih J. V. Šmejkalu za knjigo »Pulnočni fantomy«. Iz fonda Hlavkove je prejel Vojtech Martinek 600 Kč za roman »Zradce naroda«, a iz fonda Svojsika B. Müller (Jan Grež) 1000 Kč za dramo »Barbora Celska«.

Gospodarstvo

Težave mariborske tekstilne industrije

KER NI DEVIZNIH DOVOLJENJ, PRETI POMANJKANJE SUROVIN — UREDITI JE TREBA VSE POTREBNO, DA DELAVSTVO PRED ZIMO NE BO »PRAZNOVALO«

V nekaterih mariborskih tekstilnih tvornicah postaja z vsakim dnem akutnejše vprašanje surovin. Razpoložljive zaloge bombaža so se skrčile na minimum ter bodo zadoščale le še za nekaj dni. Če bi pravočasno ne prišlo do izpopolnitve zalog, bodo nekatera podjetja prisiljena, skrčiti svoje obrate vse dotlej, da se vprašanje zadovoljivo ne uredi. Trenutno pa postaja položaj z vsakim dnem ostrejši.

Do tega mučnega položaja je prišlo predvsem zavoljo tega, **ker tekstilne firme ne dobivajo pravočasno deviznih dovoljenj za nabavo bombaža.** Večina tvornic nabavlja bombaž in preostale surovine iz Amerike in Indije. Vse nabave je treba plačevati v prostih devizah, z dolarji in funt šterlingi. Kot zakupniki ameriških in indijskih dobaviteljev figurirajo nekatere banke, katerim pa je bila večina zaloge bombaža zaplenjena. Naši kupci morejo dvigniti surovine le proti položitvi devizne protivrednosti. Nujno potrebno bi bilo, da Narodna banka to vprašanje takoj uredi, ker je tako v interesu delavstva kot same industrije, ki bi bila v nasprotnem slučaju prisiljena, izvajati neprijetne konsekvence, ki bi zlasti zadele delavstvo. V tem oziru bi se moral najti tudi pri vprašanju prostih deviz nekoliko hitrejši postopek, ki bi omogočal našemu gospodarstvu nemoten razmah, posameznim industrijam pa dal možnost obratovanja. Ne da bi se hoteli spuščati v podrobno razpravo o naši devizni politiki, naglašamo, in to zlasti v interesu zaposlenega delavstva, da bi ta politika morala zlasti služiti našemu gospodarstvu na tak način, da bi z njo dobilo gospodarstvo vzpodbude in možnosti za nemoten razvoj.

---

g. **»Gozdarski Vestnik«.** Pravkar je izšla 9. številka tega odlično urejevanega strokovnega glasila za gozdarstvo, lesno industrijo in trgovino. Inž. F. Sevnik nadaljuje svojo razpravo o motorjih na les in oglje. Zanimiv in poučen je članek inž. Rustje o oskrbi in varstvu ptic; inž. Čokl pa navaja in komentira uredbo o fondu za pogozdovanje. Poleg tega je objavljenega mnogo koristnega in informativnega drobiža ter raznih navodil. S prihodnjo številko se bo zaključil prvi letnik GV, ki se je v tem kratkem času lepo afirmiral ter opravičil nujno potrebo po glasilu o našem gozdarstvu, ki je ena najvažnejših panog našega narodnega gospodarstva.

g. **Prepoved uvoza 1000 in 500 dinarskih bankovcev.** Finančni minister je izdal odlok, s katerim je prepovedano uvaževanje tisoč in petsto dinarskih bankovcev v našo državo, in sicer tako v pošiljkah kot v potniškem in obmejnem prometu. Za prekrške je predvidena kazen.

g. **V likvidacijo** sta prešli tvrdka Imporex v Slov. Bistrici in Posojilnica za občino Oplotnico, ki pozivata svoje upnike, da prijavijo svoje terjatve.

Borzna poročila

Devize. Ljubljana. Amsterdam 2400.66—2415.26, Berlin 1763.03—1776.91, Bruselj 745.69—750.76, Curih 996.45—1003.52, London 205.31—207.37, New York 4377.26—4413.57, Pariz 114.77—116.21, Praga 150.69—151.79, Trst 231.35—234.43.

Efekti. Zagreb. Drž. papirji: vojna škoda 463—465, 4% agrarji 58.50—60, 6% dalm. agrarji 87—88, begl. obvez. 89—90, 7% stab pos. 95—97.50, 7% inv. pos. 97.50—98.50, 7% Blair 90.50—91, 8% Blair 94—96. Delnice: Narodna banka 7350 d., PAB 220—225, Trbovlje 180—185.

Napredek lahke atletike v zadnjih 10 letih

Lahka atletika je v zadnjih desetih letih jako napredovala. Ta napredek bi lahko ugotovili na več načinov, najlepšo sliko pa dobimo, ako primerjamo svetovne rekorde iz l. 1928. z onimi iz l. 1938., pri čemer točno vidimo, da je bilo v teku let doseženo, kar se je prej smatralo za popolnoma nemogoče. V naslednjem prinašamo pregled rezultatov v tekih, skokih in metih, kakor jih je sestavila Novinarska služba SSS in JOO.

	1928	1938	
Tek na 100 m	10.4	10.2	— 0.2
„ „ 200 „	20.5	20.3	— 0.2
„ „ 400 „	47.4	46.1	— 1.3
„ „ 800 „	1:50.6	1:48.4	— 2.2
„ „ 1500 „	3:51.0	3:47.8	— 3.2
„ „ 5000 „	14:28.2	14:17.0	— 11.2
„ „ 10.000 m	30:06.2	30:02.0	— 4.2
„ „ 110 m prep.	14.6	13.7	— 0.9
„ „ 400 „ „	52.0	50.6	— 1.4
Skok v višino	203.8	207	+ 3.2
„ „ daljavo	793.0	813	+ 20.0
„ „ palico	426.7	454	+ 27.3
Met krogle	15.87	17.40	+ 1.53
„ diska	48.20	53.10	+ 4.90
„ kopje	69.88	78.70	+ 8.82
„ kladiva	57.77	59.00	+ 1.23

PROTEST JEDINSTVA ZAVRNJEN

Poslovni odbor JNS-a je zavrnil protest Jedinstva proti verifikaciji nog. tekme Hajduk—Jedinstvo, ki se je z rezultatom 3:2 končala v Splitu, iz formalnega razloga, ker pismena utemeljitev protesta ni prišla v predpisanem roku treh dni po prijavi.

---

s. **Ligaško tekmo Ljubljana—Gradjanski** bo sodil ss. g. P. Ninković (rez. Lalić).

s. **Zagrebški Gradjanski pripravlja poseben vlak v Ljubljano,** da ga bodo lahko spremljali njegovi simpatizerji. V prvi vrsti je to seveda odmev nedeljskega Haškovega poraza.

s. **Tikan Pavlović in Stelzer** bosta tekmovala 3. dec. v Borovem za prvenstvo države v welter kategoriji.

s. **Namesto Češkoslovaške,** ki je tekmo s Francijo odpovedala, bo igrala dne 22. jan. v Parizu reprezentanca Norveške.

s. **V Revalu je na strelskem prvenstvu Estonske** J. Vilberg postavil nov svetovni rekord: v klečečem stavu je od 400 mogočih krogov zadel 397.

s. **Haškova pogajanja s Ferencvarosom** so se končala z zaključenjem tekme, ki bo meseca decembra — najbrže 18 — v Zagrebu.

s. **Občni zbor Težko-atletske zveze** bo 27. t. m. v Zagrebu.

Šah

Velemojstrski turnir „Avro"

V Rotterdamu je bilo odigrano 11. kolo, ki je prineslo dve zanimivi senzaciji. Finea je zopet zadel občuten poraz. V izredno dramatični varianti damskega gambita je zašel proti dr. Euweu v izgubljeno pozicijo, iz katere se je skušal rešiti s protinapadom in žrtvijo dveh figur. Euwe je protinapad strl in zmagal v 30. potezi. Podoba je, da si Fine ne bo več mogel opomoči, v 4 kolih je zabeležil 1 samo točko in malo verjetno je, da bi mogel to izgubo nadoknaditi v še preostalih 3 kolih. Odlično zmago je zabeležil inž. Botvinnik proti Capablanci, ki se ni dovolj odločno branil. Botvinnik je prišel s to zmago v prve vrste na tabeli ter ima najlepše izglede na eno najboljših mest. Na čelo tabele se je sedaj sam postavil Keres, ki igra dovolj previdno in je favorit za prvo nagrado. Partiji Reshewsky-Keres in Aljehin-Flohr sta bili prekinjeni; verjetno bosta obe končali remis.

Včeraj so bile odigrane vse prekinjene partije. Reshewsky in Botvinnik sta se po 60. potezi sporazumela na remis. Dr. Aljehin je v končnici nadigral Flohra in partijo odločil v svojo korist. Keresu pa je uspelo, da je rešil v remis končnico proti Reshewskemu, v kateri je stal nekoliko slabše ter je bilo pričakovati, da jo bo Reshewsky dobil.

Stanje po 11. kolu: Keres 7, Fine in Botvinnik 6½, dr. Aljehin 6, Reshewsky 5½, Capablanca 5, dr. Euwe 4½ in Flohr 3 točke.

Partije z „Avro" turnirja

Zuckertort-Retijeva otvoritev.

(8. kolo v Utrechtu 17. nov.)

Beli: **Keres** Črni: **dr. Euwe**

1. Sf3, d5 2. c4, c6 3. b3, Lf5 4. Lb2, e6 5. g3, Sf6 6. Lg2, Sbd7 7. 0—0, h6 8. d3, Lc5 9. Sd2, 0—0 10. Dc2, De7 11. e4, dxe4 12. dxe4, Lh7 13. a3, a5 14. h3, Lb6 15. Lc3, Sc5 16. Se5, Tfd8 17. b4, Txd2! 18. Dxd2, Sb3 19. De1, Sxa1 20. Lxa1, axb4 21. axb4, c5 22. b5, Lc7 23. Sd3, e5 24. De3, Sd7 25. Lb2, f6 26. Tc1, Lg6 27. Lf1, Lf7 28. Se1, Sf8 29. Dd3, Se6 30. Sg2, Sd4 31. Se3, Ta2 32. Db1, Ta8 33. Tc3, Dd7 34. Ta3,Txa3 35. Lxa 3, Sf3+ 36. Kg2, Sg5 37. Sf5, b6 38. Dd3 in remis. Odlična partija s precizno strategijo!

Niemcovičeva obramba

(9. kolo v Arnhemu 19. nov.)

Beli: **Botvinnik** Črni: **Keres**

1. d4, Sf6 2. c4, e6 3. Sc3, Lb4 4. a3, Lxc3+ 5. bxc3, c5 6. e3, 0—0 7. Ld3, Sc6 8. Se2, d6 9. Sg3, b6 10. Lb2, La6 11. e4, Tac8 12. Tac1, cxd4 13. cxd4, e5 14. Da4, Sa5 15. 0—0, De8 16. Db4, Sc6 17. Da4, Sa5 18. Db4, Sc6 19. Dd2, Dd8 20. d5, Sa5 21. Db4, Sfd7 22. Le2, Sc5 23. Tc3, Tc7 24. Lc1, Lc8 25. f4, f6 26. f5, Dd7 27. Le3, La 6 28. Tfc1, Tfc8 29. Ld1, De8 30. Le2, Tb8 31. h3, Lc8 32. Lxc5, Txc5 33. Sf1, La6 34. a4, Lc8 35. Sd2, Ld7 36. Ta1, Dd8 37. Sb3, Sxb3 38. Txb3, Tbc8 39. Tc3, Dc7 40. Kf2, Ta5, Tu je bila partija prekinjena. V nadaljevanju pa sta se nasprotnika, ki sta igrala partijo v odličnem stilu, po nekaj potezah sporazumela na remis.

Šport

Punčec in Palada finalista v Argentini

Na turnirju za prvenstvo Argentine v Buenos Airesu sta se Punčec in Pallada plasirala za finale z zmagama nad Zappom in Fužikuro: Punčec:A. Zappo 6:1, 6:4, 6:3; Pallada:Fužikura 6:4, 6:2, 6:2. Zmagala sta tudi v doublu: Punčec-Pallada:Russel-Eschart 8:10, 6:2, 6:1, 7:5.

LIGAŠKI SPORED V NEDELJO

Jesenski del ligaškega prvenstva je odigran. V nedeljo se bodo odigrale tri tekme pomladanskega prvenstva: Ljubljana: Gradjanski Z., BSK:Gradjanski S. in BASK:HAŠK.

SODNIKA ZA PRVORAZREDNI TEKMI

Sodniški odbor pri LNP-u je delegiral k tekmi Rapid:Slavija ss. g. Kopiča, sodnika za Železničar:Maribor bo določil s. o. pri JNS-u.

---

1. DECEMBER PRVENSTVENI TERMIN

Tudi 1. dec. se bodo odigrale prvenstvene tekme. V Mariboru sta na sporedu tekmi Železničar:Slavija (sodnik g. Nemec), ter Rapid:Mura (sodnik g. Jančič).

SKLEPI JUG. DRSALNE ZVEZE

Jug. drsalna zveza je sklenila, da bo pristopila k Mednar. ligi za hokej na ledu v Bruslju in da bo prvenstvo države v umetnem drsanju na ledu v sredini januarja v Ljubljani.

KRALJICA MARIJA ROMUNSKA: 83

Zgodba mojega življenja

Človeško gledano je na prestolu mogoča samo ena sreča, sreča dela. Vso drugo srečo nam uničijo na nas uprti žarki tisočere in tisočere radovednosti. Nas sme vsakdo užaliti in mi se ne smemo braniti. Ali je to še človeško? Nam očitajo, da preziramo človeka na cesti, ako pa stopimo k njemu, je sam začuden nad tem, da smo stopili s svoje višine in izdali svoje veličastje. Ako smo preveč ljubeznivi, nas obrekujejo, ako smo pretirano zaprti, nam očitajo oholost. Morali bi vse vedeti. Očitajo nam favoriziranje posameznikov, ako si dobimo sodelavce, kajti nas zasleduje na vsakem koraku ljubosumnost. »Zakaj prav ti in ne drugi«, se vpraša nezaupljivi podložnik. Vladarji naj bi bili zato nadljudje in vedno sami.

V nasprotju z velikim obratom v »stari palači«, kjer sta rezidirala modri kralj in njegova kraljica, je bilo najino gospodinjstvo skromno in precej nezanimivo. Moj mož je bil nenavadno skromen in načelno nasproten potratnosti. Bil je najlojalnejši prestolonaslednik, okoli sebe ni zbral nobene stranke in ni podpiral nobenih nergačev. Odrekel se je tudi vsaki lastni sodbi. Čeprav ni trpel pod pritiskom razmer nič manj kakor jaz, se nikoli ni pritoževal. Ako si je pa le kdaj hotel olajšati srce, je storil to le pred mano. Bil je v vsakem oziru dober vojak. Svoje vojaške dolžnosti je izpolnjeval z železno resnobo. Tu se je pokazala njegova nemška vzgoja najbolj vidno. Njegovi častniki in vojaki so ga ljubili. V nobeni dvorni družbi se ni počutil tako dobro, kakor med njimi. Jaz pa sem bila upornica. Nisem se dala ukrotiti. Za to sem bila tudi preveč zdrava. Cenila sem veselo družbo, ljubila zabavo in gibanje na prostem. Bila sem vedno gibčna in polna upanj, želj in načrtov. V meni so spale možnosti in nevarnosti »lepe ženske«, katero zaradi njene lepote odkrito obožujejo. To mi je dajalo neko instinktivno samozavest in voljo.

Jahanje je bil vedno moj najljubši sport in jahala sem ob vsakem času, ob soncu in dežju, podnevi in ponoči, po cestah in stezah, prahu in blatu. Na teh izletih sem se srečala s svojim romunskim ljudstvom, ne da bi me delile od njega dvorne etikete. Tako sem ga odkrila gotovo proti volji tistih, ki so vladali v kraljevski palači. Bil je moj ponos izbirati si vedno take konje, katerih so se drugi izogibali. V vztrajnostnem jahanju sem premagala celo najbolj izvežbane častnike. Tako sem zaslovela kot sijajna jahalka, toda »do smrti«, kakor so lažnjivo govorili, svojih konj nikoli nisem gonila. Imela sem jih vse preveč rada. Nando je zaradi mojega sporta navadno zatisnil eno oko, grajal me je samo tedaj, kadar sem bila graje zares vredna. Sam ni bil strasten jahalec, toda spremljal me je rad često na mojih jahalnih izletih. Moje jahalne vragolije so ga zabavale, vendar ne vedno; mnogokrat je proti njim protestiral in se jim upiral.

»Staremu dvoru« moje početje ni ugajalo, toda sčasoma se je vdal in me ni več oviral. Da, dovoljevali so mi počasi, da sem smela jahati tudi popolnoma sama, ne da bi me sploh kdo spremljal. Ker so me ljudje često videli na konju, so se name navadili in mi pravili »kraljevska jahalka«. Z leti so se tega vsi navadili in so me celo moji nasprotniki radi videli na konju. Spočetka so se moji ljudje bali, da bom zaradi jahanja postala nesposobna, da bi rodila otroke, Romunija pa si je želela mnogo kraljevskih otrok. Toda to se ni uresničilo in izpolnila sem tudi kot jahalka v tem oziru svojo dolžnost. Rodila sem šest otrok. Sledili si niso drug za drugim, toda nekega dne jih je bilo vseh skupaj le — šest.

Celo stric se je privadil mojemu jahanju, in v sinajskih gozdovih sva se često srečala, jaz na konju, on peš, v spremstvu le dveh »tajnih« policistov.

»Lep dan, krasno vreme!« Stric je vedno rad govoril o vremenu. To je bila njegova neprenehljiva skrb.

»Da, stric, in tako lep gozd; noben gozd ni tako lep, kakor sinajski.« Stric je bil zadovoljen, ako sem hvalila njegov gozd. Oba sva ga dobro spoznala, on peš, jaz na konju.

»Kje si bila?«

»O, povsod; toliko je stezic.«

»Da, da, toda bodi previdna, tvoj konj je precej divji.«

»Saj pleza tako kakor gams. Zbogom, stric!« Pozdravila sem ga z roko in zdirjala dalje.

Lahko bi prisegla, da me je stric v takih trenutkih imel celo rad. Z leti se je vzbudila v njem naklonjenost do prirodne Anglosasinje. Ljudje so govorili, da mi stric ničesar ne more odreči, kar pa je bila seveda le pravljica.

(Dalje sledi.)

S sodišča

Smrt ali izstradanje?

20. septembra lani je rodila viničarka Ana Cvetkova v Krčevini pri Vurberku svojega petega otroka. Otrok je bil razvit in krepak, da ga je bila celo babica Goršičeva vesela. Pri krstu je župnik pogledal v koledar in ga krstil na ime »Evstahij«. To katoliško ime so nadeli otroku zato, ker se je po fari nekaj šušljalo, da bi mali Evstahij ne bil smel priti na svet. Njegov oče baje ni bil oče prejšnjih Aninih otrok in njen zakoniti mož. Tega otroka bi naj dobila Ana s posestnikovim sinom Štefanom Vabičem. In res, tudi Anin mož Martin je pozneje na sodišču oporekal njegovo očetovstvo.

Ali otrok ni bil to, kar so bili drugi otroci. Že pri krstu so mu dali pečat, da so ga ločili od drugih otrok. Živel je, ali tiste pravice ni imel do življenja, kakor so jo imeli na priliko prejšnji Anini otroci, ki jih je prav tako v bolečini porodila.

14. januarja pa je mali Evstahij iznenada umrl, kakor se je razvedelo po hribih. Prišel je mrtvogled Krepek in se skoraj zgrozil. Na posteljici ni ležalo otroku podobno telesce, ampak okostnjak. Mali in mrtvi Evstahij je bil posušen do kosti, kožo po obrazu pa je imel nagubančeno in starikavo.

Ko je mrtvogled odhajal znova enkrat presunjen nad težkim življenjem, ki ga živijo njegovi sosedje po teh hribih, ga je pri vratih ustavil Anin mož Martin in ga vprašal tako mimogrede: »Kako bo z onim tam?« Pokazal je z rameni na otroka. »Pokopali ga bomo«, je dejal mrtvogled Krepek. Na kar mu je mož odvrnil:

»Le pokopljite ga, čez teden dni ga bo sodišče znova odkopalo.«

Krepek je obmolknil in odšel. Stvar mu pa ni dala miru. Tako je izvedelo za malega Evstahija sodišče in žandarmerija. Evstahija so razrezali in ugotovili, da je bil okostnjaček, ki je tehtal komaj tri kilograme namesto 6 kg, v teh nekaj mesecih življenja slabo negovan. Dalje je imel po telescu polno izpuščajev. Zaradi vsega tega je prišla njegova mati Ana Cvetkova pred sodišče, kjer se je morala zagovarjati, da se je pregrešila zoper rodbino in da je iz malomarnosti spravila s sveta nezaželenega Evstahija.

Mati se je na sodišču izgovarjala, da je skrbela za Evstahija kakor za vse svoje prejšnje otroke, ki so vendar vsi zdravi in močni. Ali ta njen zadnji otrok je bil slaboten ter je vse izbruhal, kar mu je dala piti. Tudi bi naj ne bilo res, da bi se z možem prepirala zaradi tega otroka. Mož je bil dober z njo. Sodišče jo je obsodilo na 4 mesece zapora nepogojno. Ana je napravila priziv proti previsoki kazni, saj je tudi mož izpovedal, da ni slabo ravnala z otrokom. Ravnala je pač tako z njim, kakor ravna tisoče bednih viničarskih mater s svojimi otroci, ki jih morajo puščati zaklenjene doma, ko odhajajo na delo. Njej pač niso znani predpisi, ki zagotavljajo brezplačno nego dojenčkov. Apelacijsko sodišče v Ljubljani je prizivu ugodilo in sodbo razveljavilo.

Ana Cvetkova je bila na prizivni razpravi ponovno obsojena na **4 mesece zapora.**

Avto povozil do smrti siromaka. Dne 25. aprila letos je deževalo. Po sredi banovinske ceste proti Št. Janžu na Dravskem polju je pešačil po blatni cesti stari občinski ubožec Anton Ertl. Da mu ne bi veter zanašal dežja v obraz, je držal pred sabo razprt dežnik. K nesreči je privozil takrat po banovinski cesti iz Maribora proti Ptuju 33-letni Drago Kačar, uradnik iz Ljubljane. Vozil je s strahovito naglico. Ko je zagledal berača sredi ceste, je začel hupati — ali bilo je že prepozno. Ker se občinski ubožec ni nikamor ganil, ker je bil gluh in avtomobila ni slišal, je Kačar zaradi prehitre vožnje zavozil v Ertla in ga vlekel nekaj metrov s seboj. Po nesreči ga je sicer naložil na avto in ga odpeljal v mariborsko bolnišnico, ali poškodbe so bile prehude. Tri dni pozneje je Ertl na posledicah izdihnil. Uradnik Kačar pa se je moral zagovarjati zaradi nepravilne vožnje pred sodiščem.

Na razpravi je bil uradnik Drago Kačar **oproščen.**

Zanimivosti

Lady Chamberlain - angel Birminghama

SVOJEGA MOŽA, ANGLEŠKEGA PREMIERA, SPREMLJA V PARIZ. ŽENA, KI ZNA LJUBITI DOM.

Svoj nadimek »Angel Birminghama« je dobila lady Chamberlain zaradi svoje neizmerne dobrote. Ko jo je Nevill Chamberlain zasnubil, je bila hčerka v trgovski družini v industrijskem mestu, ki mu je Chamberlain županoval. Od tega časa je bila njegova največja oboževalka, njegova nevidna desna roka, vedno neutrudna in nesebična.

Lady Chamberlain je visoka, nežna, nežna, elegantna, skoro že refinirano elegantna, skoro že rafinirano elegantna. Vsako jutro spremlja svojega moža skozi dvor Downing Streeta št. 10 in odhaja potem na sprehod po stezah parka Sv. Jamesa.

Kot kuharica sicer lady Chamberlain ni zaslovela, toda njen mož, ki je glede jedi velik asket, noče jesti zajtrka, ki ga ni pripravila ona. Prav tako kakor njen mož tudi ona zelo ljubi ptice. V posebni veliki kletki v Downing Streetu imata čez sto ptic, ki jih lady Chamberlain krmi in poji vsako jutro.

Socialna aktivnost lady Chamberlain se omejuje na nekaj koristnih ustanov, ki se zanje posebno zanima. Za časa zadnje krize se je udeležila tečaja za bolničarke; hotela se je naučiti posla, ki bi bil koristen branilcem države, če bi jo domovina poklicala k težki dolžnosti.

Drugače pa se lady Chamberlain najrajše ukvarja z urejevanjem doma. Ona je sama uredila delovno sobo svojega moža v Downing Streetu. Ona tudi sama urejuje njegovo pisalno mizo, kajti kot moževa sodelavka in sotrudnica najbolje ve, kaj sme zavreči in kaj mora pustiti na mizi. Vse prostore, v katerih stanujeta, je uredila po svojem okusu. Angleški meščanski okus ljubi pompoznost, ona pa je bolj naklonjena enostavnosti. Zidove svojega salona je dala pobarvati z bledozeleno barvo.

Lady Chamberlain se, kakor tudi ostale žene ministrov, ne ukvarja s politiko aktivno, kar pa ne pomeni, da se za politiko ne zanima. Vsak teden, navadno v četrtek, poziva žene ministrov in uglednih diplomatov v Downing Street. Postreže jim s čokolado. To je ena redkih angleških novosti, kajti po tradiciji se ob tem času servira navadno čaj. »Lady premier«, kakor jo nazivajo, predseduje vsak četrtek »ženskemu ali malemu kabinetu«. Razgovor o vsakdanjih stvareh teče navadno gladko. Samo od časa do časa pade kaka beseda o notranji ali zunanji politiki. Lady Chamberlain dobro ve, katera izmed žena ministrov ima vpliv na svojega moža in katera od njih se naj zavzame za kako pravično idejo. Za njeno mizo je bilo v zadnjem času pogosto videti tudi lady Runciman, lady Wood in druge žene domačih in tujih politikov ter diplomatov.

Čeprav »mali kabinet« ne izdaja nikakih odlokov, vendarle vpliva na vodstvo politike v imperiju. Kajti žene angleških državnikov so po večini intimne sodelavke svojih mož. One pa ne uživajo samo prednosti svojega moža, temveč tudi delajo in pomagajo možem, da svoje dolžnosti kolikor mogoče bolje izpolnijo. — Lady Chamberlain služi tem ženam kot vzor sodelavke svojega moža. Ona je celo »angel varuh« predsednika vlade.

Sokolstvo

I. **Sokol Maribor-Matica** opozarja vse članstvo na današnje idejno predavanje, ki se bo vršilo ob 20. uri v sejni dvorani Sokolskega doma (Union). Zadnje predavanje pa bo v nedeljo, 27. t. m., ob 10.30 uri isto tam. Kdor od novo pristopivših članov ne bo prisostvoval idejnim predavanjem, tudi ne bo pripuščen 1. decembra k zaprisegi. Zdravo! — Prosvetni odbor.

I. **Sokol-Maribor I.** Proslava zedinjenja bo v četrtek 1. dec. ob pol 10. v telovadnici kasarne Kralja Petra I. Zaobljuba novega članstva. Člani in članice v krojih, ostali v civilu z znaki. Udeležba strogo obvezna za vse članstvo.

Radio

Petek, 25. novembra. Ljubljana: 11 Šolska ura; 12 Iz naših krajev; 13.20 Opoldanski koncert RO; 18 Ženska ura; 18.20 Šramli igrajo; 20 Koncert RO; 21 Klavirski koncert; 22.30 Angleške plošče. Beograd: 12.45 Plošče; 16.45 Popoldanski koncert zabavnih melodij; 19 Plošče: 20 Prenos opere iz Narodnega gledališča. — Strasbourg: »Martin in Martina« od Treparda. — Sottens: 20 Offenbachova opereta »La Rose de Saint Flour« in Chambrierova opereta »Zgrešena vzgoja«. — Brusel: 23.10 Leharjeva »Zemlja smehljaja«. — Leipzig: 20.10 Suppejev operetni večer. — Rim: 21. Bellinijeva opereta »Damin poker«. — Firenze: 21 Moderni plesi in pesmi. — Köln: 20.10 Pesmi in ples. — Dunaj: 20.10 Velik večerni koncert.

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM: V malih oglasih stane vsaka beseda 50 par; najmanjša pristojbina za te oglase je din 6.—. Dražbe, preklici, dopisovanja in ženitovanjski oglasi din 1.— po besedi. Najmanjši znesek za te oglase je din 10.—. Debelo tiskane besede se računajo dvojno. Oglasni davek za enkratno objavo znaša din 2.—. Znesek za male oglase se plačuje takoj ori naročilu, oziroma ga je vposlati v pismu skupaj z naročilom ali na po poštni položnici na čekovni račun št. 11.409. Za vse pismene odgovore glede malih oglasov se mora priložiti znamka za 3 din

Razno

PRAVE BIGE
in goriške kornete izdeluje sama pekarna Čebokli. 2687

ODEJE — KOCE
pernice, puh, perje, volno, vato, kapok kupite najceneje. — Oglejte si izložbo pri »Obnova«, Jurčičeva 6. 3167

ZASTONJ DOBITE
zanimivo ilustrirano knjigo »Pot do sreče«, ako se obrnete na naslov: **Karmah, Žalec.** 3143

FOX-VASELIN
in gumitran za nego čevljev proti dežju in blatu vas varuje pred prehladom. 3177

Posest

V najem dam majhno
VINOGRADNO POSESTVO
vpokojencu ali železničarju ob koroški progi. Vprašajte: Kosarjeva 38-I. 3172

Prodam

Dobro ohranjen
ŠIVALNI STROJ
se poceni proda. Trg. Kramar šič, Valvazorjeva 36. 3173

V najem

PISARNIŠKI TROSOBNI PROSTORI
in moderno stanovanje v novi zgradbi v centru za oddati. Vprašati v upravi. 3171

Posojilo

OBRTNIK
išče posojilo 8000 din proti dobri garanciji. Plačam visoke obresti, po dogovoru, pisati pod »Sigurnost« na upravo. 3174

Stanovanje išče

KABINET
v bližini Glavnega trga išče boljša gospodična iz okolice, kjer bi prenočila parkrat tedensko. Ponudbe na upravo pod »Kabinet 9«. 3170

Službo dobi

Uprava banovinske bolnice v Mariboru sprejme
BOLNIŠKEGA STREŽNIKA
Prosilci telesno in duševno popolnoma zdravi, ki so dosluzili vojaški rok, v starosti od 24 do 30 let, samski, nekaznovani in trezni naj se predstavijo z osebnimi dokumenti v soboto, dne 26. t. m., med 11. in 12. uro predpoldan pri ravnateljstvu bolnice. Prednost imajo oni, ki so dovršili kak bolničarski ali samaritanski tečaj. 3175

ZA UPRAVO LISTA
iščemo spretnega in verziranega nameščenca. Ogalse naj se le reflektanti z daljšo prakso. Nastop takoj ali pozneje. Sprejmemo le osebo, ki zna prikupljivo občevati s strankami. Ponudbe pod »Absolutno zanesljiv« na upravo »Večernika«. 3182

Službo išče

UPOKOJEN DRŽAVNI URADNIK
star 50 let, zdrav in krepak, vešč vseh pisarniških del, dober organizator in iniciator, prosi v svrho izboljšanja svojega gmotnega položaja kakršne koli celodnevne ali poldnevne zaposlitve. Gre tudi kot oskrbnik, ekonom, vratar, skladiščnik, hišnik itd. Cenjene ponudbe pod »Vesten« na upravo »Večernika«. 3180

Trgovskega uradnika
iščemo verziranega v manipulaciji z drobno prodajo in odpremo robe. Prednost imajo pod enakimi pogoji oni, ki so že vodili in nadzirali pisarniško delo v zvezi z maloprodajo. Ponudbe na naslov: »Vesten in točen« na upravo »Večernika«. 3183

Iščeja se raznašalci
za raznašanje časopisa. Naslov v upravi lista.

Potrti v globoki žalosti sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je dne 22. novembra 1938. v vestnem izvrševanju svoje službene dolžnosti preminul tragične smrti naš najboljši soprog, brat, zet, svak in stric, gospod

Čedomir Pantelić
poročnik-vodnik graničarske čete

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v soboto, 26. novembra 1938., ob pol 15. uri iz kapele pobreškega pokopališča.

Pobrežje, Tetoto, Slov. Bistrica, Petrovac na Mlavi, dne 24. novembra 1938.

Globoko žalujoča soproga Zorka in rodbine Renčelj, Pureber in Pantelić.

PREPRIĆAJTE SE IN SODITE
GIF - BATERIJA

Je izredno dolgo uporabljiva!
Ima neomejeno trajnost shranjevanja!
Ima odlično možnost regeneracije!

Radioslušalci uporabljajo baterije samo brez kisline in salmijaka, in to so

»GIF - BATERIJE«

Originalne edino z zaščitnim znakom **»Rdeči pečat«**
Patenti prijavljeni! Zahtevajte prospekte!

„KONTAKT" elektrotehnička tvornica, Zagreb

2983

Izdaja in urejuje ADOLF RIBNIKAR v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru. Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri. Velja na mesec prejeman v upravi ali po pošti 10 din, dostavljen na dom 12 din. Oglasi po ceniku. Uredništvo in uprava: Maribor, Kopališka ul. 6. Telefon uredništva in uprave št. 25-67. Poštni čekovni račun št. 11.409.